

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 293/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Brázdilom, Advokátska kancelária Brázdil – Brázdilová, Trhová 1, Zvolen, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 Tpo 28/2014 z 24. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tpo 28/2014 z 24. júna 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný uznesením vyšetrovateľky Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Stred Banská Bystrica (ďalej len „vyšetrovateľka Policajného zboru“) sp. zn. ČVS: PPZ-571/NKA-FP-ST-2012 z 3. decembra 2013 pre pokračujúci zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a 2 písm. a) a ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a pre pokračujúci zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 4 Trestného zákona.

V tejto veci bol sťažovateľ uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 540/2013 zo 6. decembra 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 53/2013 zo 17. decembra 2013 podľa § 72 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) 2. júna 2014 doručila okresnému súdu návrh na predĺženie lehoty trvania väzby (okrem iného aj) sťažovateľa, ktorému však okresný súd nevyhovел a uznesením sp. zn. 0 Tp 540/2013 z 13. júna 2014 podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku lehotu väzby sťažovateľa (a ďalšieho obvineného) nepredĺžil.

Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvého stupňa podala krajská prokuratúra sťažnosť, na základe ktorej krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 5 Tpo 28/2014 z 24. júna 2014 rozhodol tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesenie okresného súdu zrušil a podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku lehotu trvania väzby sťažovateľa a ďalšieho obvineného predĺžil do 3. decembra 2014.

Sťažovateľ je presvedčený, že napadnutým uznesením krajský súd zasiahol do jeho základného práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 5 ústavy) a práva na slobodu a bezpečnosť

(čl. 5 ods. 3 dohovoru). Podľa jeho názoru uznesenie krajského súdu „*nesplňa náležitosti riadneho a zákonného rozhodnutia nielen z pohľadu jeho obsahu, právnych a skutkových dôvodov (materiálne podmienky), ale aj procesu, ktorý mu predchádzal (formálne podmienky väzby) a tým je v nesúlade s čl. 17 ods. 5 Ústavy SR*“.

Sťažovateľ ďalej napadnutému rozhodnutiu vytýka jeho nepreskúmateľnosť a nedostatok dôvodov. Sťažovateľ uvádza, že „*Súd absolútne nevedol, z akých konkrétnych už vykonaných dôkazov má vyplývať dôvodné, až kvalifikované podozrenie, že som sa dopustil predmetného konania, čo je podkladom predĺženia väzby podľa ust. § 76 ods. 2 Tr. por. Spomenul len všeobecne, že tieto sú dané, pričom z obsahu rozhodnutia žiadne nevyplývajú. Nie je tu naplnený základný predpoklad pre rozhodnutie o predĺžení väzby – existencia odôvodneného podozrenia zo spáchania trestného činu. Pritom jednoznačné konštatovanie súdu o ich existencii nie je podporené reálnym skutkovým stavom.*“.

Podľa názoru sťažovateľa „*Takisto nevyplývajú z obsahu uznesenia ani skutkové dôvody pre pokračovanie mojej väzby ešte pol roka. Keďže v mojom prípade išlo... o kolúznú väzbu, mal sa súd zaoberať podrobne mojimi kolúznymi aktivitami. Len strohé uvedenie, že vyšetrovateľ ešte bude vykonávať ďalšie dôkazy, výsluchy svedkov, nestačí. Súd musí špecifikovať, aké konkrétne kolúzne aktivity hrozia pri prepustení na slobodu, čo tu však absentuje... Dôvody môjho nesúhlasu s predĺžením väzby som podrobne špecifikoval aj vo vyjadrení k návrhu prokurátora na predĺženie väzby, ale s nimi sa Krajský súd v Banskej Bystrici žiadnym spôsobom nevysporiadal, hoci mnohé z nich sú zásadné.*“.

Takisto podľa sťažovateľa rozhodnutie o predĺžení jeho väzby „*preventívnej podľa písm. c)... nebolo zdôvodnené absolútne vôbec, ani jednou vetou. Na akých zisteniach, dôvodných podozreniach či dôkazoch súd založil svoj záver o trvaní preventívnej väzby, z rozhodnutia absolútne nevyplýva. Je zarážajúce, že takéto neodôvodnené, skutkovo nepodložené a teda nezákonné a neústavné rozhodnutie je základom pre ďalšiu polročnú väzbu.*“.

Námietky k obsahu rozhodnutia krajského súdu, ale aj k postupu orgánov činných v trestnom konaní sťažovateľ zhrnul tak, že „*rozhodnutie neobsahuje bližšie zdôvodnenie*

základných podmienok predĺženia väzby a tieto podmienky ani“ neboli „v čase rozhodovania dané:

- čím má byť zmarený účel trestného konania;*
- z čoho vyplýva kvalifikované podozrenie zo spáchania trest. činu mnou;*
- z akých dôkazov súd vyvodil dôvodnosť kolúznej väzby;*
- z akých dôkazov súd vyvodil dôvodnosť preventívnej väzby;*
- Zvyšní spoluobvinení boli po výpovedi a priznaní sa prepustení na slobodu, ja som odmietol vypovedať a teda som ďalej držaný vo väzbe, čo sa javí ako zjavne diskriminačné vo vzťahu k právam obvinených nevypovedať.*
- Všetky podstatné dôkazy boli už v čase vydania dotknutého rozhodnutia obstarané a teda nemohli ani len hroziť kolúzne aktivity.*
- V súčasnej dobe už nepodnikám, preto nemohli ani len hroziť pokračovacie trestné aktivity.“.*

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 5 Tpo/28/2014 zo dňa 24. 6. 2014 bolo porušené právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR zrušuje Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 5 Tpo/28/2014 zo dňa 24. 6. 2014.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 3.000 €, ktoré je povinný mu vyplatiť Krajský súd v Banskej Bystrici v lehote 1 mesiac od právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 340,90 € na účet jeho právneho zástupcu, advokáta JUDr. Jozefa Brázdila, Trhová 1... Zvolen..., do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie....

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v posudzovanom prípade ide o krajský súd rozhodujúci o predĺžení lehoty väzby) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov a nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo

slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

V prvom rade je potrebné poznamenať, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 28/2014 z 24. júna 2014 už bolo predmetom prieskumu ústavným súdom z hľadiska jeho ústavnej konformity, a to na základe sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy podanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (spoluobvinený sťažovateľa), zastúpeným tiež právnym zástupcom sťažovateľa, ktorou namietal porušenie tých istých práv podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru, o ktorej ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 802/2014-12 z 25. novembra 2014 rozhodol tak, že ju ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

Pretože podstata oboch sťažností je v prekrývajúcich sa častiach zhodná, ústavný súd nemal dôvod odkloniť sa pri svojom súčasnom rozhodovaní od záverov uvedených v rozhodnutí z 25. novembra 2014. Odlišnosť sťažností spočíva v tom, že sťažovateľ vykonával väzbu z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom obvinený [REDAKOVANÉ] len z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol tieto skutočnosti:

„... odvolací súd na základe predloženého spisového materiálu... dospel k záveru, že boli splnené procesné podmienky na konanie o návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby uvedené v ustanovení § 76 ods. 2 Tr. por., pretože z doposiaľ vykonaných dôkazov naďalej vyplýva dôvodné, až kvalifikované podozrenie, že obaja obvinení sa dopustili konania, pre ktoré sú trestne stíhaní...

Z obsahu spisu bolo ďalej zistené, že obaja obvinení boli vzatí do väzby uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo 06. 12. 2013, sp. zn. 0 Tp 540/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. 12. 2013, sp. zn. 5 Tpo 53/2013, a to [REDAKOVANÉ] z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. a [REDAKOVANÉ] z dôvodov § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Naposledy krajský súd rozhodoval v súvislosti s väzbou oboch obvinených uznesením z 26. 05. 2014, sp. zn. 5 Tpo 21/2014, kedy zamietol sťažnosti oboch obvinených proti uzneseniu okresného súdu, ktorým zamietol podľa § 79 ods. 3 Tr. por. ich žiadosti o prepustenie z väzby a neprijal písomný sľub obvineného [REDAKOVANÉ] a nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného úradníka.

Obaja obvinení sa mali dopustiť rozsiahlej daňovej trestnej činnosti plánovaným a organizovaným spôsobom v úmysle získať majetkový prospech. V súčasnom štádiu konania sa vykonávajú vyšetrovacie úkony priebežne a ďalšie úkony, ktoré je potrebné ešte vykonať, podrobne rozviedol prokurátor vo svojom písomnom návrhu z 30. mája 2014, ktorý si odvolací súd pre vecnú správnosť v celom rozsahu osvojil. Nakoniec aj samotný [REDAKOVANÉ] uviedol, že doposiaľ neboli vypočutí svedkovia, ktorých vypočutie navrhol. Pokiaľ majú obvinení pocit, že vo vyšetrovaní dochádza k prieťahom, tak ide o ich subjektívny názor, ktorý je nedôvodný, pretože nemá oporu v doterajšom vyšetrovaní.

Keďže aj v súčasnom štádiu trestného konania naďalej trvajú dôvody väzby, pre ktoré bola obmedzená osobná sloboda oboch sťažovateľov a ich prípadným prepustením by dosiahnutie účelu trestného konania bolo podstatne sťažené, krajský súd potom sťažnosti krajského prokurátora sčasti vyhovel, pretože predĺženie lehoty trvania ich väzby do 03. 12. 2014 považoval za primerané a potrebné, vzhľadom na náročnosť veci a potrebu

vykonania ďalších dôkazov. V tejto súvislosti poukazuje aj na odôvodnenie svojho rozhodnutia sp. zn. 5 Tpo 21/2014 z 26. 05. 2014.

Krajský súd ďalej zdôrazňuje, že to, či je dĺžka väzby primeraná, je potrebné posúdiť v každom prípade individuálne, s ohľadom na jeho špecifické okolnosti. Zistil, že naďalej pretrvávajúca väzba v danom prípade si vyžaduje dôležitý verejný záujem, ktorý aj napriek prezumpcii nevinu prevažuje nad princípom rešpektovania osobnej slobody. Potreba zadováženia dôkazov uvedených v návrhu prokurátora na predĺženie väzby predstavuje relevantný a dostatočný dôvod na držanie obvinených vo väzbe počas obdobia nevyhnutného na objektívne ukončenie vyšetrovania a na podanie obžaloby. Krajský súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5 Tpo 21/2014 konštatoval, že v posudzovanom prípade vyšetrovateľ priebežne a plánovane vykonáva výsluchy svedkov, ale aj celý rad procesných postupov, od ktorých je závislé vykonanie ďalších naväzujúcich procesných úkonov a dôkazov, a to logicky, po vyhodnotení doteraz zadovážených dôkazov. Odvolací súd nezistil prietahy subjektívneho charakteru.

Za daného stavu okresný súd pochybil, keď nevyhovел návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby u oboch obvinených, keď navyše sa v ňom uvedenými dôvodmi vôbec nezaoberal.

Preto krajský súd po zrušení napadnutého uznesenia rozhodol vo veci sám tak, že väzbu obom obvineným predĺžil opäť mesiacov, t. j. do 03. 12. 2014, ktorá doba je podľa názoru odvolacieho súdu primeraná obťažnosti veci, charakteru a rozsahu dôkazov, ktoré sa majú vykonať a ostatných procesných úkonov. Takto predĺžená väzba je aj v súlade s ustanovením § 76 ods. 6 Tr. por. keď ani plynutím času nedošlo k žiadnej zmene v dôvodoch, pre ktoré bola obmedzená osobná sloboda obvineného [REDAKOVANÉ] podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por... Prepustením obvinených na slobodu, by totiž mohlo byť zmarené alebo sťažnené dosiahnutie účelu trestného konania, t. j. najmä náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatela podľa zákona.“

Keďže krajský súd poukázal na odôvodnenie návrhu krajskej prokuratúry č. k. Kv 30/12/6600-200 z 30. mája 2014 na predĺženie lehoty trvania väzby, ktoré si osvojil a ktoré bolo sťažovateľovi preukázateľne známe, pretože sa k nemu vyjadroval podaním z 9.

júna 2014, ústavný súd považoval za potrebné oboznámiť aj s týmto návrhom. Krajská prokuratúra v ňom okrem iného uviedla:

„Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som zistil, že materiálne podmienky trvania väzby (skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchali obvinení) u oboch obvinených stále trvajú a sú odôvodnené doposiaľ vykonanými dôkazmi. Vyplýva z nich, že...“.

Na tomto mieste prokurátor krajskej prokuratúry podrobne rozpísal skutky, pre ktoré je sťažovateľ trestne stíhaný, a ďalej uviedol:

«Formálne podmienky trvania väzby (jednak postupy pri začatí trestného stíhania, vznesení obvinenia a pri obmedzení osobnej slobody a zadržaní obvinených, ako aj podmienky vzťahujúce sa k procesu predĺženia väzby) sú tiež v súčasnej dobe dané a vyplývajú z obsahu materiálov obsiahnutých vo vyšetrovacom spise.

U obv. [REDAKOVANÉ] sú dôvody kolúznej väzby dané tým, že tento sa telefonicky kontaktoval s osobami [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], s ktorými komunikoval aj ohľadom zabezpečovania účtovných dokladov, o prevode obchodných podielov spoločnosti [REDAKOVANÉ] ešte počas výkonu daňových kontrol, o zakladaní novej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Poukazujem na hovor č. [REDAKOVANÉ] medzi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o tom, že z účtovníctva pri daňovej kontrole budú vylúčené vstupy z faktúr spoločnosti [REDAKOVANÉ]..., hovor č. [REDAKOVANÉ] s [REDAKOVANÉ] o ďalších plánoch „od koho a cez koho budú nakupovať a komu a cez koho predávať“. V hovore č. [REDAKOVANÉ] s [REDAKOVANÉ] hovoria o tom, že vo februári musí platiť Rehánek, že Kancko „mu má niečo dať naspäť“, to je jedno čo, gulatinu. V hovore č. [REDAKOVANÉ] s [REDAKOVANÉ] hovorí [REDAKOVANÉ] o príprave človeka, ktorého prinesie, na čo reaguje [REDAKOVANÉ], že v piatok bude treba, na čo nasleduje SMS správa s údajmi na [REDAKOVANÉ]. V hovore č. [REDAKOVANÉ] pýta [REDAKOVANÉ] od [REDAKOVANÉ] peniaze s tým, že „firma je moja... budeme riešiť spolu, vieš kedy ... zajtra ... lebo už mám toho dosť ...“. Následne sa „[REDAKOVANÉ]“ pýta, čo má povedať žene z daňového keď sa ho spýta za pokladňu. Uvádzané skutočnosti svedčia o možnej obave z kolúznych aktivít – o možnom ovplyvňovaní osôb zo strany obvineného, ktoré budú vypočítvané, ako aj o možnom odstraňovaní listinných dôkazov (poukazujem na okolnosti

predaja spoločností [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], u ktorých zrejme neboli odovzdané novým majiteľom účtovné doklady). Uvádzanými skutočnosťami sú dané aj dôvody preventívnej väzby, keďže je zrejme, že spolu s ďalšími osobami vykonáva obdobné podnikateľské aktivity ako podnikateľ fyzická osoba pod obchodným menom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], pričom bolo zistené, že nevlastní žiaden majetok, resp. že všetok majetok, čo nadobudol počas svojho podnikania, dal zapísať na svoju manželku a dcéru. Celkový obraz o fungovaní zainteresovaných podnikateľských subjektov a ich vzájomných vzťahoch (vyplývajúci z výpovedí [REDAKOVANÉ] a najmä [REDAKOVANÉ]), ktoré vykonávali reálnu podnikateľskú činnosť v danej oblasti podnikania, pričom však v niektorých prípadoch vystavované doklady nezodpovedali skutočnému priebehu vykonania intrakomunitárneho obchodu (práve vo vzťahu k Maďarsku popísaný zaužívaný spôsob obchodovania s drevom a výrobkami z dreva - využívanie nárazníkových firiem, aby sa to vyplatilo pre maďarské aj slovenské firmy), resp. vykazovali aj nikdy nevykonané „papierové“ obchody, čím si vylepšovali finančnú situáciu. Tieto skutočnosti svedčia o existencii dôvodnej obavy, že v prípade ponechania na slobode by mohol obvinený pokračovať v rovnakej trestnej činnosti daňového charakteru, za ktorú mu bolo vznesené obvinenie...

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti mám za to, že u obvinených [REDAKOVANÉ]..., nemožno účel väzby dosiahnuť inak. Poukazujem pritom aj na posledné rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 Tpo 21/2014 z 26. 05. 2014...

Z vyšetrovacieho spisu som zároveň zistil, že vyšetrovatelka PZ vykonáva vyšetrovanie plynulo a dôsledne so zameraním na úplné objasnenie všetkých dôležitých okolností skutku ako aj okolností vzťahujúcich sa na osoby obvinených. Okrem opakovaných výsluchov samotných obvinených, boli vypočutí aj svedkovia, bolo zabezpečené množstvo listinných dôkazov, ktoré sú pri dokazovaní trestnej činnosti daňového charakteru nevyhnutne dôležité, bol prepísaný obsah telefonických hovorov, vrátane prekladu do slovenského jazyka, bolo vyžiadané množstvo správ z príslušných daňových úradov a inštitúcií, jednak k osobám obvinených, ako aj k relevantným okolnostiam, ktoré je potrebné v predmetnej veci posudzovať.

Stotožnil som sa so stanoviskom vyšetrovateľky PZ, že k objasneniu skutkového stavu veci a ukončeniu vyšetrovania je ešte potrebné vykonať ďalšie úkony, konkrétne najmä vykonať výsluchy zamestnancov jednotlivých podnikateľských subjektov a obchodných spoločností oboch obvinených za účelom zistenia reálnej činnosti spoločnosti a rozsahu realizovanej výroby, nákupov a predajov tovaru (výsluchy svedkov u subjektu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] už boli sčasti vykonané), výsluchy zamestnancov subjektov, ktoré boli na vstupe, z ktorých faktúr bol uplatňovaný odpočet dane z pridanej hodnoty, výsluchy štatutárnych orgánov a splnomocnených zástupcov deklarovaných maďarských odberateľských spoločností podľa vystavených faktúr, ako aj (po zistení konkrétnych miest vykládky pri reálnom vývoze tovaru a ustálení skutočných odberateľov tovaru a zabezpečení ich vstupných faktúr) výsluchy štatutárnych orgánov alebo splnomocnených zástupcov reálnych odberateľov tovaru v zahraničí (v zmysle výpovedí obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), k čomu bude spracovaná žiadosť o právnu pomoc do Maďarska; v neposlednom rade, ale až po ustálení všetkých obchodných transakcií a ich vyhodnotení po právnej stránke (či boli reálne, či prebehli tak ako to dokladujú listiny alebo inak, alebo či boli len predstierané), vykonať aj dokazovanie k rozsahu stíhaných skutkov (osobami znalými odbornými vedomosťami v danom smere) a že prepustením obvinených na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

V lehote do 03.07.2014 nie je možné potrebné dôkazy vykonať a prípravné konanie ukončiť.

Nakoľko dôvody väzby u obvineného [REDAKOVANÉ]... naďalej trvajú a pre obtiažnosť veci, spočívajúcu v náročnosti jej vybavenia nielen zo skutkového (najmä rozsah stíhanej trestnej činnosti a množstvo osôb, ktoré sa na nej podieľali), ale aj právneho hľadiska (aplikácia mimotrestných noriem), trestné stíhanie nie je možné v sedemmesačnej lehote ukončiť a prepustením obvinených na slobodu hrozí, že bude zmarené dosiahnutie účelu trestného konania, navrhujem predĺžiť lehotu trvania väzby u obvinených [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a... do 03. januára 2015.»

Ústavný súd sa oboznámil aj s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 21/2014 z 26. mája 2014, ktorým podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku

(okrem iného) sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 540/2013 z 23. apríla 2014 o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol.

V tomto rozhodnutí krajský súd tiež uviedol:

«Doposiaľ vykonané dôkazy nespochybnili a vôbec nezoslabili dôvodné podozrenie zo spáchania trestnej činnosti obvinenými. Na dôvodnosti väzby sa ani plynutím času nič nezmenilo. Práve výpovede obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] len toto dôvodné podozrenie umocnili. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti, spôsob a najmä rozsah jej spáchania a tiež vzájomné prepojenie jednotlivých členov organizovanej skupiny, je daná naďalej dôvodná obava, že obvinený [REDAKOVANÉ] bude pôsobiť na svedkov a spoluobvinených, ktorí sú na slobode alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, resp. obaja budú pokračovať v páchaní daňovej trestnej činnosti z dôvodov ako ich zistil prvostupňový súd...

... krajský súd... zdôrazňuje, že pokiaľ sa obvinení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] k trestnej činnosti priznali a zo spáchania tejto usvedčili ostatných obvinených, rozhodne to nemožno považovať za „nátlak“ na oboch sťažovateľov, ale ako súčasť významných skutočností pri rozhodovaní prokurátora o ich ďalšom trvaní väzby.»

Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že mu neprislúcha, aby v rámci konania o ústavnej sťažnosti posudzoval, či dokonca skúmal existenciu dôvodov väzby sťažovateľa alebo akéhokoľvek iného obvineného. To prislúcha zásadne všeobecným súdom. Znovu pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02). Ústavný súd ďalej pripomína, že na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takého zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní, sú funkčne uspôsobené všeobecné súdy, a preto sťažovateľom iniciovaný ústavný prieskum jeho väzobného rozhodnutia môže spočívať len

posúdení, či k predĺženiu trvania lehoty väzby sťažovateľa došlo z dôvodov a spôsobom, ktoré ustanovuje Trestný poriadok.

Sťažovateľ napadnutému rozhodnutiu krajského súdu vytýka predovšetkým nedostatok dôvodov a jeho nepreskúmateľnosť.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka (m. m. III. ÚS 209/04).

Ako z citovaných častí odôvodnení rozhodnutí krajského súdu (tak z 26. mája 2014, ako aj z 24. júna 2014), ale aj citovanej časti odôvodnenia návrhu krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty trvania väzby sťažovateľa (z 30. mája 2014) vyplýva, na všetky podstatné a rozhodujúce skutkové a právne otázky súvisiace s pozbavením sťažovateľa osobnej slobody boli dané vyčerpávajúce odpovede.

Napadnuté uznesenie krajského možno považovať za dostatočne odôvodnené, a teda ústavne udržateľné, keďže v spojení s ďalšími, obsahom sťažovateľovi známymi dokumentmi (rozhodnutím krajského súdu a návrhom krajskej prokuratúry), tvoriacimi súčasť vyšetrovacieho spisu, dáva jasné, zrozumiteľné a určité odpovede na relevantné otázky týkajúce sa opodstatnenosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa, resp. potreby jej pokračovania. Je evidentné, že krajský súd sa zaoberal a primerane vyhodnotil (osvojením si argumentácie krajskej prokuratúry a poukazom na svoje predošlé rozhodnutie, od vydania ktorého neuplynul ani mesiac) dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľa (usvedčovanie zo spáchania trestnej činnosti ďalšími obvinenými), existenciu dôvodov väzby sťažovateľa, a to tak „kolúznejšej“, ako aj „preventívnej“ (poukaz na dôkazy o telefonických rozhovoroch sťažovateľa s ďalšími osobami a jeho postup pri vykonávaní podnikateľskej činnosti –

zbavovanie sa majetku v prospech blízkych osôb a vykonávanie ďalšej podnikateľskej činnosti), ako aj potrebu vykonania ďalších procesných úkonov v tejto trestnej veci, ktoré boli dostatočne konkretizované.

Pri realizovaní svojho prieskumu teda ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd danosť dôvodov väzby a nevyhnutnosť jej ďalšieho trvania odôvodnil síce stručne, ale primerane. Sťažovateľove námietky predostreté v sťažnosti ústavnému súdu v tomto svetle neboli spôsobilé spochybniť záver krajského súdu ani o pretrvávajúci dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku a ani o potrebe jej ďalšieho trvania. Pozbavenie osobnej slobody z týchto dôvodov je pritom legitímne, slúžiace na zabezpečenie účelu trestného konania vyjadreného v § 1 Trestného poriadku. Krajský súd odkazom na predošlé rozhodnutie o väzbe sťažovateľa a osvojením si argumentácie návrhu krajskej prokuratúry uviedol, ktoré konkrétne skutočnosti podľa jeho názoru odôvodňujú potrebu ďalšieho trvania pozbavenia osobnej slobody sťažovateľa. Odkaz na tieto okolnosti uvedené v predošlom rozhodnutí neznižuje ich relevanciu, pokiaľ súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru o ich pretrvávajúcej existencii.

Odôvodnenie krajského súdu odkazujúce na predchádzajúce rozhodnutie v tej istej veci možno považovať za síce krajnú, no ešte stále ústavnoprávne akceptovateľnú alternatívu odôvodnenia (napr. III. ÚS 241/07, III. ÚS 271/07, I. ÚS 92/08, II. ÚS 131/08, IV. ÚS 41/08, IV. ÚS 149/08), pretože obsah predchádzajúcich rozhodnutí je účastníkom konania známy ich oznámením, prípadne môže byť známy využitím inštitútu nazretia do spisu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 3 dohovoru a označeným napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 28/2014 z 24. júna 2014 absentuje relevantná príčinná súvislosť, preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pretože sťažnosť bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2015